

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1956/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.V.10.132/2023/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A Dr. Polgár Ferenc ügyvéd által képviselt László-Varga Zsuzsanna (a továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal élt. Kérte az Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.V.10.132/2023/4. számú ítéletének, a Pécsi Ítéltábla Mf.I.30.016/2023/5. számú ítéletének, valamint a Pécsi Törvényszék 2.M.70.148/2022/6/1. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügynek, az általános hatáskörű bíróság által megállapított, az alkotmányjogi panasz elintézése szempontjából lényeges tényállási elemei szerint a megyei kormányhivatal (I. rendű alperes) az indítványozó (felperes) kormányzati szolgálati jogviszonyát hivatalára való méltatlanság miatt felmentési idő nélkül megszüntette. Az I. rendű alperes ezt azzal indokolta, hogy 2015. február 12-én a felperes – aki 2011-től 2014. augusztusáig a megyei kormányhivatal főigazgatója volt, és a munkáltatói jogkört a kormány megbízott gyakorolta felette – és a házastársa egy üzemanyag töltőállomáson a kormány megbízottal mint hivatalos személlyel szemben – korábbi hivatali eljárása miatt – erőszakkal léptek fel: mindketten tettleg bántalmazták. A kormány megbízott ennek következtében nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. A bántalmazás mellett a felperes és házastársa a kormányhivatal vezetőjét megakadályozták a benzinkút területéről való távozásában, továbbá őt és

hozzátartozóit megfenyegették, szidalmazták. A felperes a kormányhivatal igazgatóját rángatta a csuklójánál, ordibált vele, valamint szidalmazta, fenyegette őt és gyermekeit. Rögzítették azt is, hogy az illetékes rendőr-főkapitányság hivatalos személy elleni erőszak büntetnének megalapozott gyanúja miatt eljárást indított a felperes és házastársa ellen. Tekintettel arra, hogy a tettlegesség mások testi épségét, egészségét veszélyeztette, a felperes másokból megbotránkozás kiváltására alkalmas magatartást tanúsított, a munkáltató felmentéssel megszüntette a felperes jogviszonyát.

[4] A felperes a felmentés ellen közszolgálati panaszt nyújtott be, amit a Közszolgálati Döntőbizottság határozatával elutasított. A határozat ellen a felperes bírósághoz fordult, a keresetében a határozat hatályon kívül helyezését és annak megállapítását kérte, hogy a felmentése jogellenes volt, mivel az abban megjelölt indokok nem valósak és okszerűek, s ezért 24 havi átalány kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte a perköltség megfizetésére (Pécsi Törvényszék 2.M.70.148/2022/6/I.). Megállapította, hogy a felmentés indoka valós, világos és okszerű volt. Az alperesek bizonyították, hogy a felperes tetteleg bántalmazta a kormány megbízottat, ami miatt hivatalára méltatlanná vált, magatartása alkalmas volt arra, hogy az általa betöltött beosztás tekintélyét, a munkáltató jó hírnevét, illetve a jó közigazgatásba vetett társadalmi bizalmat súlyosan rombolja, a benzinkúton dolgozóknak és a vásárlóknak megbotránkozást, riadalmat keltsen, így a munkáltatótól nem volt elvárható a jogviszony fenntartása. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a perköltség viselésére kötelezte a felperest (Pécsi Ítéltábla Mf.I.30.016/2023/5.). A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[5] 1.2. Az eredeti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését (tisztes bírói tárgyaláshoz való jog) jelöli meg. A panasz szerint a bíróságok kritika nélkül követték az alperes munkáltató koncepcióját, és való indoknak minősítették a valótlan. Az indítvány érvelést tartalmaz azokról a körülményekről [a felmentés indoka, a rendőr-főkapitányság eljárása, a kormány megbízott feljelentése, az indítványozó szerint hamis állítások köre, a felmentés indokának az okszerűtlenségével kapcsolatos tanúvallomás, az indítványozó állítása arról, hogy folyamatosan zaklatásnak és provokációnak (mobbing) volt kitéve], amelyekből következően a felmentés indoka nem valós, és nem is okszerű; ezeket a körülményeket független és pártatlan bíróság tisztes eljárása nem hagyhatta volna figyelmen kívül.

[6] Az Alkotmánybíróság főtárgya hiánypótlásra hívta fel az indítványozót. A 2024. május 27-én kelt kiegészítés szerint az ügyben nem jogértelmezési kérdések felülmérlegeléséről van szó – a tények „felülmérlegelése” egyenlő a szándékos

hazugsággal –, vagy egyes bizonyítékok és érvek helytálló értékeléséről, hanem arról, hogy egyértelmű, világos, és mindenkire vonatkozó jogszabályi rendelkezést [a Kttv. 63. § (3) bekezdését] vettek semmibe az abszolút hatalmi túlsúllyal rendelkező peres fél pernyertessége érdekében. A panasz idézi a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 63. § (3) bekezdését, eszerint a munkáltató a felmentést köteles megindokolni; az indokolásból a felmentés okának világosan ki kell tűnnie és a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy a felmentés indoka valós és okszerű. A panasz szerint, ha ez nem alkotmánybírói beavatkozást igénylő alaptörvény-ellenesség, akkor a hivatkozott alaptörvényi rendelkezés csak egy, gyakorlati konzekvenciák nélküli deklaráció. Az indítványban – további érvelés nélkül – szerepel az is, hogy a peres eljárásban kifogásolt munkáltatói intézkedés 2015. február 17. napján kelt; az eljárás - figyelemmel arra, hogy munkaügyi jogvitáról van szó – nem felel meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében írt ésszerű határidőn belül történő elbírálás követelményének.

- [7] Az Alkotmánybíróság a kiegészített alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26-27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [9] 3. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt a benyújtásra nyitva álló hatvan napos határidőn belül nyújtotta be.
- [10] A panasz a határozott kérelem feltételeinek formálisan megfelel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés], tartalmazza ugyanis azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont, Abtv. 27. § (1) bekezdés]; az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]; az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]; az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]; indokolást arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]; kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].

- [11] Az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett azt, hogy az indítványozó érintettségének fennállása megállapítható-e a jelen esetben. Az indítványozó érintettségét megalapozza, hogy a bírósági eljárásban fél volt.
- [12] 3. 1. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Ez nem formai, hanem tartalmi feltétel a panasz befogadása körében.
- [13] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdéséből következően nem tekinthető általános felülbírálati fórumnak, és valójában e hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmének keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés]. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések ezért önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére (lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]).
- [14] 3. 2. Az indítványra okot adó ügyben az indítványozó a döntőbizottság határozata felülvizsgálata érdekében, a határozat ellen keresettel fordult a bírósághoz [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés], az elsőfokú ítélet ellen fellebbezéssel élt, a jogerős döntés ellen a Kúriához fordult. A bíróság mindhárom eljárásban ítélettel döntött. Valamennyi eljárásban az indítványozó félként vett részt, észrevételeit előadhatta. A Kúria döntésének elvi megállapítása, hogy a felperes igazolható módon elkövette a felmentés indokolásában megjelölt kirívóan súlyos cselekményeket, így alaptalanul állította, hogy jogviszonyát valós indok hiányában szüntették meg és az nem volt okszerű.
- [15] A bíróságok ítéleteivel kapcsolatban a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog sérelmének megvalósulását az indítványozó abban látta, ahogyan az általa az eljárás során felhozott körülményeket a munkáltatói intézkedés állított jogellenességét illetően a bírói döntések elbírálták. Az első fokon eljáró bíróság részletesen indokolta ítéletét (Indokolás [34]-[55]), hasonlóképpen az ítélőtábla (Indokolás [43]-[55], és a Kúria (Indokolás [26]-[31]) is. Mindhárom bíróság ítélete indokolást tartalmaz a felmentés indokainak valósága és okszerűsége körében, az indítványozónak az általános hatáskörű bíróság előtt felhozott érvelése alapján.
- [16] Az alkotmányjogi panaszban mindezekre figyelemmel nem szerepel olyan érv, amelyből arra lehetne megalapozottan következtetni, hogy az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek a jelen esetben a panasz befogadását illetően fennállnak. A bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik felhatalmazással (21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24], 3013/2016. (I. 25.) AB

végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]-[15], 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.

[17] 3.3. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Kúria ítélete elleni panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával visszautasította.

Budapest, 2024. november 05.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró